

Szólít a csend

2009 május 14. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Bény (Kisbény) a Garam jobb partján fekszik, ahol Bars, Hont és Esztergom megyék találkoznak. A településsel kapcsolatban többféle emlék is eszembe jut. Például a XI–XII. századi körtemplom, vagy az a régi földvár, amely Szent István korához köthet?, de az is lehet, hogy korábbiak ezek az „avargy?r?k”. Itt, a Garam partján vetette papírra elmélkedéseit a kvádok elleni harcok szünetében Marcus Aurelius, a filozófus császár. De most itt els?sorban a középkori alapítású premontrei kolostoráról szólok. Pontosabban a Hont-Pázmány nembeli Amadé comes által alapított, a Boldogságos Sz?z Mária tiszteletére szentelt templom bejárati kapujának egyik domborm?vér?l.
Az alapítás ideje 1217-re tehet?. Rendi hovatartozását illet?en Váradhegyfok filiája volt, kegyurai az említett Hont-Pázmány nembeli Bényi család tagjai. A kéttornyos prépostsági templom keleti felén a tizennégyszög felével zárt nagy apszis van, amelynek oldalán a tízszög felével zárt mellékszentély található. Ez mintegy kereszthajót képez az osztatlan hosszanti hajó f?kapuja el?tt. Az egyhajós, nyugati felén kiszélesített forma nem ismeretlen megoldás a magyar premontrei építkezésnél. Nyugat fel?l széles el?csarnok van, amely hajdan nyitva állt. A sokáig romokban hever? templomot 1862-ben restauráltatta Scitovszky prímás. (A kolostor ma már romjaiban sem látszik.)
Az el?csarnok – átépítve ugyan – ma is áll, s ott a díszesen kiképzett román kori f?kapu, amely eredeti szépségében maradt ránk. A kapu egyik ívbélletén látható ez a domborm?, amely mindkét karját magasra emel?, oráns kéztartású (összetett kézzel imádkozó) alakot, egyházi személyt ábrázol. „Ez az oszlopf?re faragott alak maga a k?be testesült imádság. A ránehezed? súlyt könnyedén tartó, imádkozó mozdulata nem egy cselekedete a sok közül, hanem lényege, alapvet? odafordulása a világhoz. Az imádság csend és szó. Kimondhatatlan öröm és kimondott fájdalom – írja a fotóhoz készített elmélkedésében Tüskés Gábor. – Az ember nem mindig tud imádkozni. Kifosztottsága, üressége, magárahagyatottsága minden erejét fölemészti. Szem el?l téveszti a lélek és a kegyelem útjait, a hívásra nem tud válaszolni. De reménye akkor is megmarad, mert gyöngeségében a Lélek vigyázza, aki maga könyörög helyette szavakba nem foglalható sóhajtásokkal (Róm 8., 26.).”

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló